

DE PRIN VEACURI

REGINA ELISABEȚA A ROMÂNIEI
CARMEN SYLVA

DE PRIN VEACURI
POVESTIRI ISTORICE
ȘI LEGENDE POPULARE
PENTRU COPII

Ediție îngrijită și prefață de
Silvia Irina Zimmermann

Cuprins

„Istoria popoarelor este povestea luptelor“

Prefață de Silvia Irina Zimmermann.	7
Notă asupra ediției.	31

Povești istorice de prin veacuri

Mama lui Ștefan cel Mare.	35
În Vrancea.	41
Pietrele Doamnei	44
Petru Cercel.	68
Constantin Brâncoveanu	80
Stai! Cine-i acolo?	92

Din legendele românilor

(traduceri din germană de Silvia Irina Zimmermann)

Cum a găsit Alecsandri baladele

O întâlnire cu Regina Carmen Sylva

la Castelul Peleş 109

Balade populare culese de Alecsandri

Oprişan 118

Movila lui Burcel 124

Bogdan 129

Meşterul Manole şi Mănăstirea Argeşului . . . 135

Puiu – visul unui mare viitor

O poveste alegorică a istoriei României 151

Noță asupra ediției

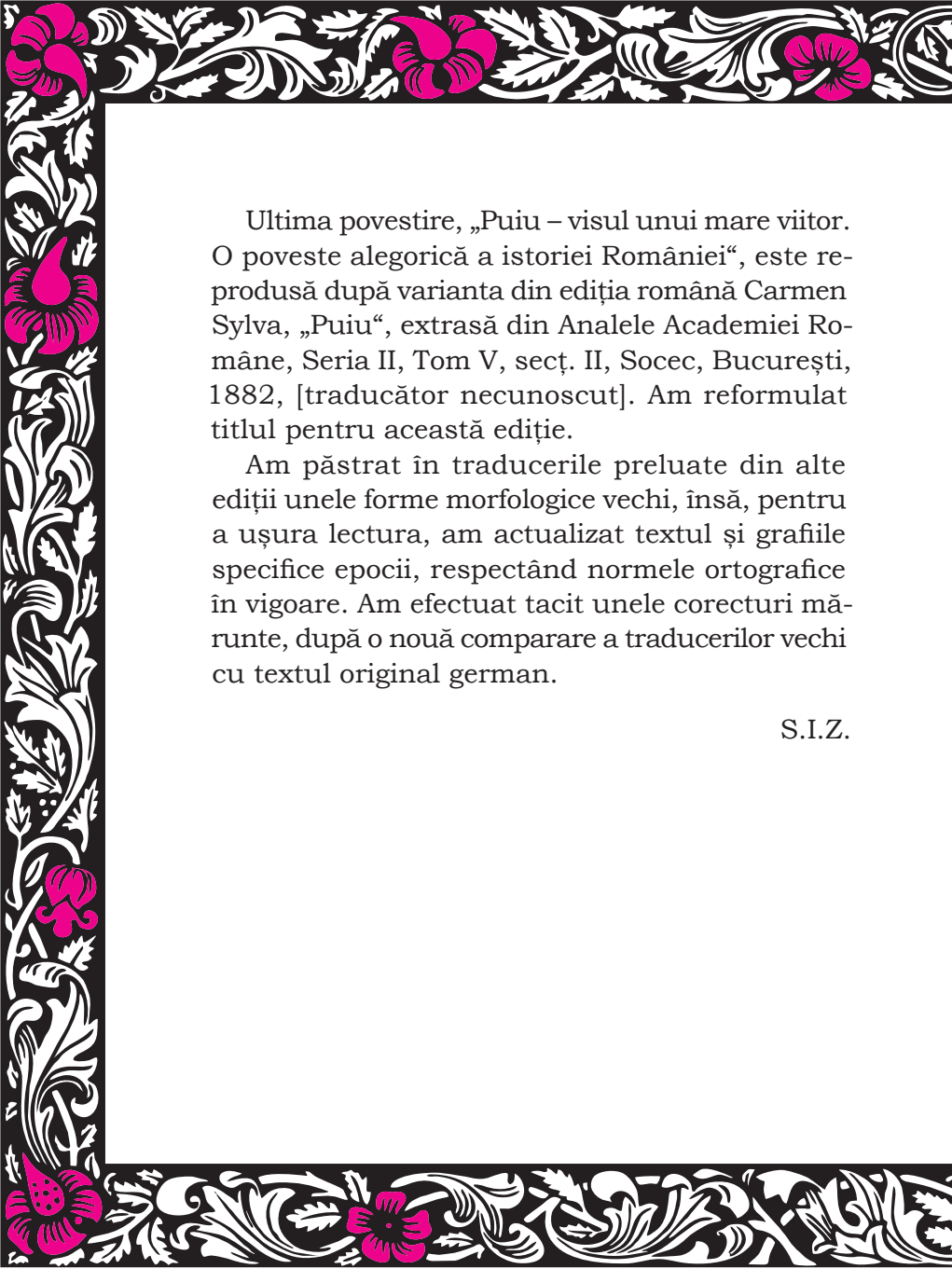

extele povestirilor din partea I, *Povestiri istorice de prin veacuri*, sunt reproduse după ediția românească Carmen Sylva, *De prin veacuri*, două volume, Socec, București, f.a. (ediția princeps 1902), traducere din germană

de L.T. [traducător necunoscut].

Povestirea „Stai! Cine-i acolo?” este preluată din volumul *Poveștile unei Regine*, Socec, București, 1906, [traducător necunoscut].

Povestirile din partea a II-a, *Din legendele românilor*, sunt traduceri inedite pentru acest volum făcute de noi după textul original german din ediția Carmen Sylva, *Durch die Jahrhunderte (De prin veacuri)*, Strauss, Bonn, 1887.

Ultima povestire, „Puiu – visul unui mare viitor. O poveste alegorică a istoriei României“, este reprodusă după varianta din ediția română Carmen Sylva, „Puiu“, extrasă din Analele Academiei Române, Seria II, Tom V, sect. II, Socec, București, 1882, [traducător necunoscut]. Am reformulat titlul pentru această ediție.

Am păstrat în traduceri preluată din alte ediții unele forme morfologice vechi, însă, pentru a ușura lectura, am actualizat textul și grafiile specifice epocii, respectând normele ortografice în vigoare. Am efectuat tacit unele corecturi mărunte, după o nouă comparare a traducerilor vechi cu textul original german.

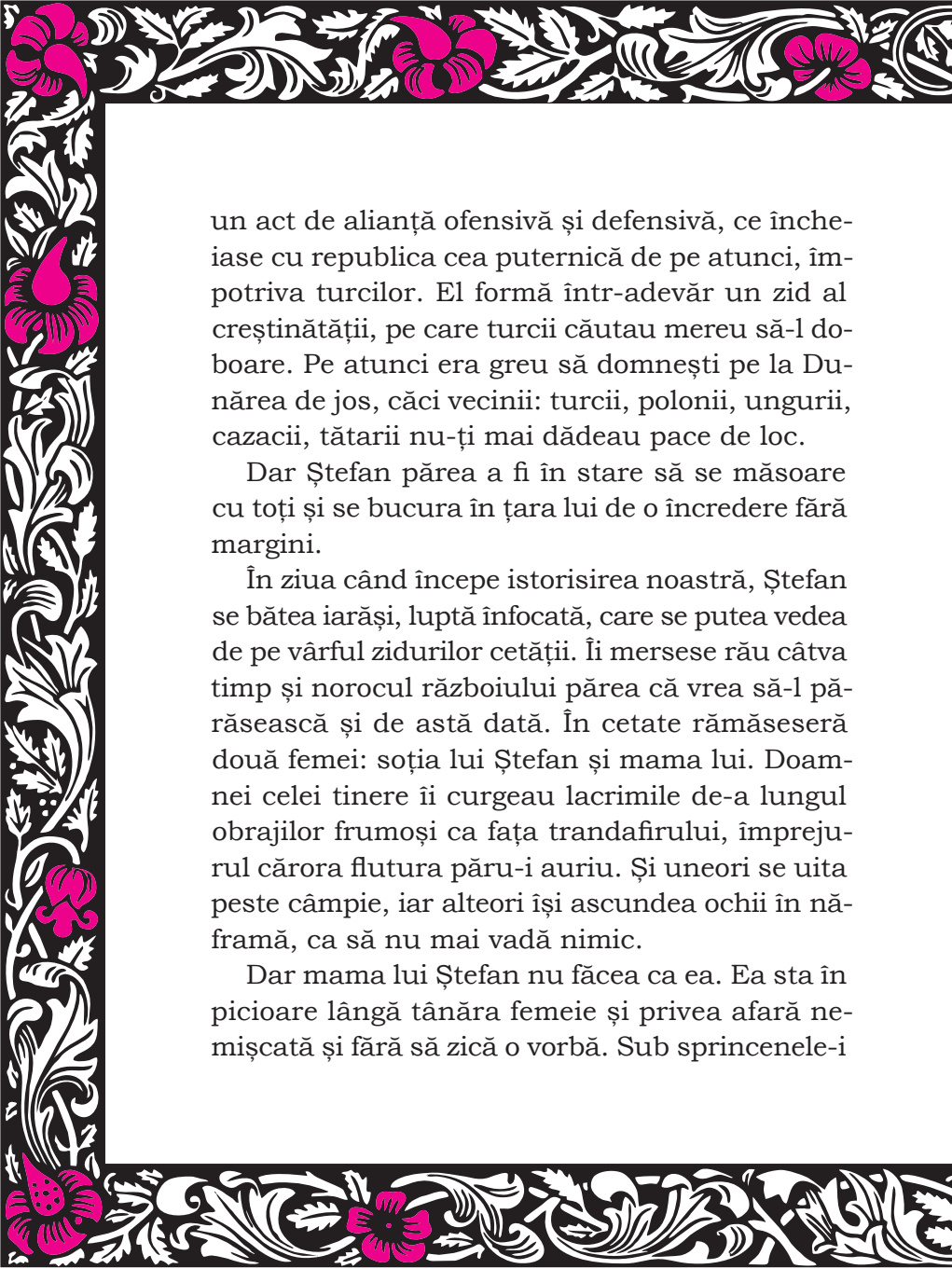
S.I.Z.

Mama lui Ștefan cel Mare

În Moldova de Sus, între Piatra și Fălticeni, se află pe un munte, dincolo de un râu, ruinele cetății Neamț, care, din nenorocire, s-au nimicit mai de tot, căci orașelul din vale s-a zidit mai tot din pietrele mândrei cetăți.

Pe vremuri însă, când locuia în ea Ștefan, puternicul domn al Moldovei, cetatea fusese cunoscută până în mari depărtări și puternică de nu o putea nimeni lua. El s-a bătut de cincizeci de ori și mai din fiecare luptă se întorcea rănit; iar când învingea, după fiecare învingere înălța o biserică drept mulțumire către Dumnezeu. El își apăra țara neîncetat și făcuse plan s-o facă mare și tare. Nu de mult s-a găsit în arhivele venețiene

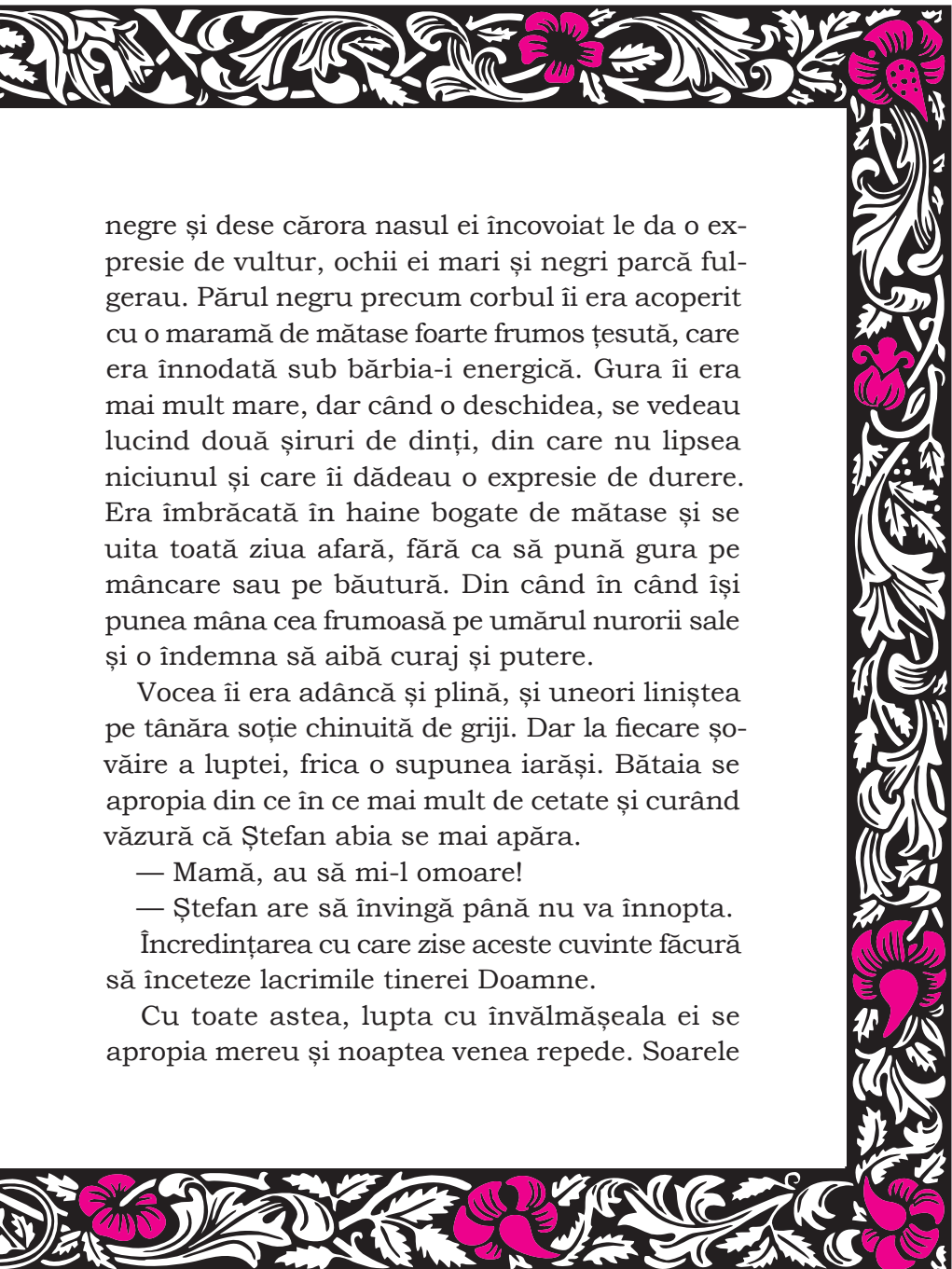

un act de alianță ofensivă și defensivă, ce încheiase cu republica cea puternică de pe atunci, împotriva turcilor. El formă într-adevăr un zid al creștinătății, pe care turcii căutau mereu să-l doboare. Pe atunci era greu să domnești pe la Dunărea de jos, căci vecinii: turcii, polonii, ungurii, cazacii, tătarii nu-ți mai dădeau pace de loc.

Dar Ștefan părea a fi în stare să se măsoare cu toți și se bucura în țara lui de o încredere fără margini.

În ziua când începe istorisirea noastră, Ștefan se bătea iarăși, luptă înfocată, care se putea vedea de pe vârful zidurilor cetății. Îi mersese rău câțva timp și norocul războiului părea că vrea să-l părăsească și de astă dată. În cetate rămăseseră două femei: soția lui Ștefan și mama lui. Doamnei celei tinere îi curgeau lacrimile de-a lungul obrazilor frumoși ca fața trandafirului, împrejurul cărora flutura părul-i auriu. Și uneori se uita peste câmpie, iar alteori își ascundea ochii în năframă, ca să nu mai vadă nimic.

Dar mama lui Ștefan nu făcea ca ea. Ea sta în picioare lângă tânăra femeie și privea afară nemșcată și fără să zică o vorbă. Sub sprincenele-i

negre și dese cărora nasul ei încovoiat le da o expresie de vultur, ochii ei mari și negri parcă fulgerau. Părul negru precum corbul îi era acoperit cu o maramă de mătase foarte frumos țesută, care era înnodată sub bărbia-i energică. Gura îi era mai mult mare, dar când o deschidea, se vedeau lucind două șiruri de dinți, din care nu lipsea niciunul și care îi dădeau o expresie de durere. Era îmbrăcată în haine bogate de mătase și se uita toată ziua afară, fără ca să pună gura pe mâncare sau pe băutură. Din când în când își punea mâna cea frumoasă pe umărul nurorii sale și o îndemna să aibă curaj și putere.

Vocea îi era adâncă și plină, și uneori liniștea pe tânăra soție chinuită de griji. Dar la fiecare șovăire a luptei, frica o supunea iarăși. Bătaia se apropia din ce în ce mai mult de cetate și curând văzură că Ștefan abia se mai apăra.

— Mamă, au să mi-l omoare!

— Ștefan are să învingă până nu va înnopta.

Încredințarea cu care zise aceste cuvinte făcură să înceteze lacrimile tinerei Doamne.

Cu toate astea, lupta cu învălmășeala ei se apropia mereu și noaptea venea repede. Soarele